

REINCRIMINAREA FAPTEI DE DISTRUGERE SAU DETERIORARE DIN IMPRUDENȚĂ A BUNURILOR: ARGUMENTE PRO ȘI CONTRA

*RECRIMINALIZATION OF THE DESTRUCTION OR DAMAGING OF
GOODS BY IMPRUDENCE. ARGUMENTS FOR AND AGAINST*

Ludmila NEGRITU, lector universitar,
Universitatea de Stat din Moldova

Abstract: The present scientific approach is focused on an ambivalent argumentation, for and against, of the recriminalization of the destruction or damaging of goods by imprudence, crime suppressed on 21.12.2007, starting from the valorisation of the traditions in the national penal regulation that aims at the imprudent destruction or damaging of property, as well as selective examination of the principles and factors affecting the *ex ante* analysis of the substantiation process of a criminal law.

Cuvinte-cheie: *distrugerea din imprudență, deteriorarea din imprudență, distrugerea din culpă, distrugerea bunurilor, nimicirea din imprudență, distrugerea prin incendiere etc.*

Infrațiunea de distrugere sau deteriorare din imprudență a bunurilor, privită din perspectiva istorico-evolutivă, își găsește reflectare încă în legea penală a Republicii Moldova în redacția din 1961 [1], sub titulatura de *nimicire sau deteriorare din imprudență a avutului proprietarului*(art.128), care prevedea nimicirea sau deteriorarea din imprudență a avutului proprietarului, săvârșită în urma folosirii imprudente a focului sau printr-un alt mod socialmente periculos, sau care a pricinuit victime omenești sau alte urmări grave.

Numita faptă a fost preluată și de Codul penal al Republicii Moldova în redacția din 2002 [2], găsindu-și localizarea în art.198, varianta-tip a căreia prevedea distrugerea sau deteriorarea din imprudență a bunurilor dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari. Pe lângă varianta-tip, infrațiunea mai prevedea două variante agravate, prevăzute la alin.(2) lit.a) și b), respectiv, fiind criminalizate alte urmări prejudiciabile ce ar putea deriva din infrațiunea-tip și anume: decesul unei persoane sau alte urmări grave. După mai bine de 5 ani de la intrarea în vigoare a Codului penal în redacția din 2002, infrațiunea de distrugere sau deteriorare din imprudență a bunurilor a fost eliminată din cadrul incriminator [3].

Unul dintre principalele raționamente care ar sta la baza abrogării art.198 citat *supra* a fost implementarea Concepției reformării sistemului penitenciar pe anii 2004-2020 [4], unde la pct.1 - Perfecționarea cadrului normativ, deopotrivă, pct. 3 din Planul de acțiuni pe ani 2004-2020, se statua modificarea legislației privind reducerea fluxului de încarcerare prin reducerea cazurilor de aplicare a

sanctiunilor penale pentru infractiuni usoare si mai putin grave. Infractiunea analizata facand parte din categoria celor mai putin grave, deoarece pedeapsa maxima aplicata cu inchisoarea era de pana la 5 ani.

Pentru a putea decide asupra argumentelor pro si contra incriminarii, respectiv reincidentarii faptei de distrugere sau deteriorare din imprudenta a bunurilor, este necesar de a urmari metamorfozele survenite in redactarea tehnico-legislativa al art.128, in vechea reglementare a Codului penal in redactia din 1961, apoi art. 198 CP RM in redactia din 2002, pentru a constata identitatea si importanta relatiilor sociale ce s-au dorit a fi protejate prin normele penale vizate, cat si de a corelaciona dinamica completărilor si modificărilor normative operate la cadrul istoric, politic, social si cultural existent la momentul adoptării lor.

Necesitatea criminalizării faptei de distrugere sau deteriorare din imprudentă a bunurilor după mai bine de 10 ani de la abrogarea acesteia, solicită o evaluare amplă și profundă a obiectivelor și finalităților stabilite de politica penală, verificarea lipsei cadrului normativ penal incident, a principiilor legii penale și de legiferare penală, toate acestea se pun în sarcina legiuitorului contemporan, astfel încât reglementările penale să întrunească pe deplin garanțiile constituționale și angajamentele asumate ale statului prin actele internaționale la care este parte, *or* efectuarea unei analize *ex-ante* și a evaluării impactului criminalizării faptei de distrugere sau deteriorare din imprudentă a bunurilor este un trend și un imperativ la nivel european.

Reieșind din modelele de incriminare pe care le-a adoptat legiuitorul pentru infractiunea de distrugere sau deteriorare din imprudenta a bunurilor, distingem în formula de reglementare penală a infractiunii analizate după Codul penal în redactia din 1961 mai multă elocvență și accesibilitate, astfel valoarea social protejată și relațiile sociale incidente sunt mai ușor identificabile de către destinatarul și beneficiarul legii penale și evaluabile, din perspectiva necesității protecției penale și pasibilității de pedeapsă penală, or legea penală reprezintă *extrema ratio*.

În optica Caterinei Paonessa [5, p.30], pasibilitatea pedepsei și necesitatea de a aplica o pedeapsă penală sunt criteriile de interpretare și de control al legitimității tipurilor de infractiuni în sistemele penale existente și categoriile euristice a politicii penale, de mare ajutor în procesul de creație legislativă.

Însuși modul de comitere al infractiunii, ca semn al laturii obiective, expres prevăzut în art.128 CP în redactia din 1961, este cel care prezintă situația de pericol social sporit pentru relațiile sociale care se referă la substanța, integritatea și potențialul de utilizare a bunurilor, în calitate de obiect juridic special, cele din urmă ca o categorie a dreptului de proprietate, drept protejată prin Constituția Republicii Moldova, consacrat la art.127 [6].

În sensul verificării legitimității răspunderii penale instituite, aprecierea relevanței valorii juridice ce se vrea protejată, raportată la gradul potențial de

lezarea acesteia, trebuie asociată cu pericolul social sporit al conduitei, pe de o parte, și cu riscul pierderii libertății personale, în calitate de valoare supremă garantată de stat. Respectiv, alin. (2) și (4) al art. 54 din Constituția Republicii Moldova statuează asupra excepțiilor de la garantarea exercițiului drepturilor și libertăților, astfel se recurge la restrângerea unor drepturi și libertăți când „...sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției, respectiv „restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății”.

Din citatele *supra*, concepem principiul proporționalității ca principiu constituțional universal, respectiv și principiu de drept penal, al protecției penale a valorilor sociale ce presupune că pentru atingerea scopului legii penale, măsurile alese de legiuitor trebuie să fie adecvate, necesare și echilibrate în raport cu pericolul social al comportamentului susceptibil de sancțiune, altfel zis, *nulla poena sine crimine et necessitate*.

Formula de incriminare a infracțiunii de distrugere sau deteriorare din imprudență a bunurilor (art.198 CP RM)uzitată de legiuitor în Codul penal al RM în versiunea în vigoare de până la 08.02.2008, adică ultima variantă normativă de până la abrogarea numitei infracțiuni, privită prin optica garanțiilor constituționale (art.23, art.54) și a principiilor activității de legiferare [7, art.3], este contrară cerințele de precizie, accesibilitate, echilibrului între reglementările concurente și oportunității incriminării.

In concreto, dispoziția art.198 CP RM (abrogat) prevedea distrugerea sau deteriorarea din imprudență a bunurilor, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari. Reieșind din principiul subsidiarității și proporționalității în procesul de fundamentare a unei legi [8, p.3], considerăm că pericolul social derivat din activitatea prejudiciabilă subscrisă infracțiunii prevăzute la art.198 CP RM (abrogată) nu întrunește criteriile pericolului social sporit incident intervenției penale, ci cade în sfera răspunderii civile delictuale, adică este în sfera extrapenalului. Potrivit alin.(1) art. 1998 Cod civil „Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Totodată,alin. (2) art.19 Codul Civil al Republicii Moldova „se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat)”.

Pornind de la idea că legea penală reprezintă *ultima ratio*, se impune evaluarea necesității de apărare socială prin criminalizare, atestând prezența unui real pericol social și implicit, lezarea interesului general al societății, criterii care nu sunt întrunite în conținutul acestei forme de incriminare, criterii care, *de facto*, fundamentează natura juridică a unei infracțiuni.

Prin urmare, lipsa unor principii și directive clare de evaluare a pericolului social abstract al infracțiunii, stabilite prin act normativ, împiedică realizarea unei delimitări clare dintre competența legii penale și interferența unor alte reglementări. Legiuitorul, în anumite cazuri, lasă la latitudinea judecătorului, această sarcină de importanță majoră pentru garantarea statului de drept, separării puterilor în stat și a libertăților și drepturilor persoanelor.

În susținerea acestei afirmații se invocă art.58 al Codului Penal al Republicii Moldova care stipulează: „Persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă, datorită schimbării situației, se va stabili că persoana sau fapta săvârșită nu mai prezintă pericol social” și alin. (1) art. 7 CP RM.

„O națiune care caută libertatea politică trebuie să interzică unui judecător orice libertate de a interpreta (în sensul aplicării analogiei) legile” [9].

Prin *deductio*, conchidem că determinarea pericolului social concret justifică înlăturarea caracterului penal al faptei, în raport cu natura acesteia și persoana făptuitorului, în sensul că fapta nu are o semnificație juridică de sine-stătătoare, dar conotația ei penală o însușește prin raportare la un sistem de valori și de drept concret. În temeiul acestei rațiuni, considerăm că tot ce nu este expres interzis este permis, *or* legea penală pozitivă este un drept de excepție, un drept care nu admite interpretarea extensivă și prin analogie (principiul legalității).

Afirmarea statului de drept, de fapt, și presupune asigurarea legalității, securității juridice, interzicerea arbitrariului, accesul la justiție în fața instanțelor judecătorești independente și imparțiale, inclusiv controlul judiciar al actelor administrative, respectarea drepturilor omului, nediscriminarea și egalitatea în fața legii” [10].

Legislatorul care a intervenit prin modernizarea Codului Penal al R. Moldova în redacția din 2002 nu a pătruns în esența raporturilor juridice și valorilor sociale protejate prin art.128 Codul Penal în redacția din 1961- *nimicire sau deteriorare din imprudență a avutului proprietarului* și superficial a adoptat norma penală corespondentă, fără a transpune în dispoziția normei art. 198 CP RM (abrogat) identitatea valorilor sociale anterior protejate, circumscrise relațiilor sociale cu privire la substanța, integritatea și potențialul de utilizare a bunurilor. Specificul protecției rezida în protejarea bunurilor dacă asupra lor se acționa pe calea folosirii imprudente a focului sau a unei alte modalități periculoase.

Este curios faptul că doctrina [11, p.307] a continuat să ofere „un colac de salvare” practicienilor în vederea eliminării confuziei care poate apărea la calificarea infracțiunilor ce cad în sfera de tipicitate a componentei de infracțiune circumscrisă art.198 CP RM (abrogat), în sensul elucidării și descrierii elementelor caracteristice numitei infracțiuni. Respectiv, în contextul acesteia, se interpreta distrugerea sau deteriorarea ca influențarea nemijlocită infracțională asupra bunurilor pe calea folosirii focului sau a altor surse de pericol sporit cum ar fi energia electrică, energie nucleară, gaz comprimat, substanțe explozive sau corozive, arme de foc, abur etc. Regretabil e că deseori se creează impresia că doctrina penală și legea penală (legiuitorul) parcurg traiectorii divergente și nu convergente, astfel să confere mai multă funcționalitate și eficiență actului de creație legislativă, încredere societății în sistemul de drept penal, cât și să sporească calitatea exercițiului judecătoresc.

Ceea ce nu este un mijloc corect pentru urmărirea unui scop corect, răspunde unui concept idealist care amestecă ideea de justiție, vacuu în conținut cu un concept de drept orfan de referință la judecăți de valoare [12, p.125]. În această ordine de idei, intervenția dreptului penal în sancționarea unei fapte prejudiciabile de pericol trebuie limitată considerabil, deoarece pericolul social abstract care-l implică fapta de distrugere sau deteriorare din imprudență a bunurilor este practic imposibil de evaluat.

Pericolul social al conduitei prejudiciabile nu este determinat *apriori* doar de modalitatea periculoasă de a acționa, ci și datorită precedentului, *or* stabilirea politicii penale și direcțiile sale de intervenție sunt fundamentate pe analiza fenomenologică a datelor empirice colectate de organele care dețin competență legală în materie. Este propice de a invoca statistica Republicii Moldova în domeniul situațiilor excepționale [13], acordată de Serviciul protecției civile și situațiilor excepționale. Respectiv, în perioada de 9 luni ale anului 2018, ianuarie-septembrie, au fost înregistrate 1165 incendii, ceea ce constituie o reducere de 1% față de aceeași perioadă a anului 2017, în urma cărora au decedat 65 de persoane, ce constituie o creștere de 35 %, paguba constatată fiind de 56,5 mln lei, ce constituie o creștere de 69 %.

Cele mai frecvente cauze constatate ale incendiilor sunt acțiunile/inacțiunile intenționate de incendiere în 195 de incendii, scurt circuit în 167 de incendii, imprudența în timpul fumatului în 144 de incendii, nerespectarea regulilor de protecție antiincendiu la exploatarea sobelor și canalelor de evacuare a fumului în 121 de incendii. Considerăm că datele vorbesc de la sine și justifică intervenția legii penale în situația socialmente periculoasă cauzată de folosirea imprudentă a focului sau a altor mijloace susceptibile de a provoca incendiu.

Analizând din perspectiva aplicării legii penale în subsidiar, legiuitorul în mod prioritar trebuie să identifice exact nivelul instituțional competent pentru a

implementa politicile penale, în maniera în care să se acționeze gradat, etapizat și ținut, cu aplicarea unor soluții cât mai puțin restrictive de drepturi și libertăți fundamentale. Ținem să reliefăm, *inter alia*, existența unui șir de prescripții ale Codului Contravențional al Republicii Moldova [14] care privesc sancționarea conduitelor periculoase de nerespectare a regulilor de protecție contra incendiilor. Printre contravențiile cu caracter general enumerăm art.163 – Încălcarea Regulamentului cu privire la protecția rețelelor electrice, art. 163¹ – Neîndeplinirea prescripțiilor emise de Inspectoratul Energetic de Stat, art.358 – Încălcarea regulilor de apărare împotriva incendiilor.

Un argument contra reîncredințării faptei prejudiciabile de la art.198 CP RM în redacția existentă la data abrogării ar fi poziția altor legiuitori în acest sens, astfel infracțiunea de distrugere sau deteriorare a bunurilor în alte sisteme de drept face obiectul de reglementare a dreptului civil. Drept exemplu, prin decretul legislativ al Președintelui Republicii Italiene din 16.01.2016 [15], infracțiunea de distrugere, art. 635. Danneggiamento (Distrugerea) Cod Penal al Italiei, Titlul XIII – Infracțiuni contra patrimoniului, pe lângă un șir de infracțiuni dezincriminate, a fost depenalizată parțial.

Respectiv, componența de bază a infracțiunii de distrugere, risipire, deteriorare sau aducerea în stare de neîntrebuințare, total sau parțial a lucrurilor mobile sau imobile străine, pedepsită cu închisoare de până la un an sau cu amendă de până la 309 euro, a fost substituită cu următorul conținut „oricine distruge, risipește, deteriorează, aduce în stare de neîntrebuințare, total sau parțial, lucrurile mobile sau imobile străine cu aplicarea violenței asupra persoanei sau cu amenințare sau cu ocazia desfășurării manifestărilor în locuri publice sau în locuri deschise publicului sau protest este pedepsit cu închisoare de la 6 luni până la 3 ani. În acest mod, infracțiunea de distrugere, în forma ei generică sau *forma simplex*, a ieșit de sub tutela legii penale și a intrat sub tutela civilă (art.2043 Cod Civil al Italiei) [16] și implicit a sancțiunilor administrative [17]. Legiuitorul italian a reținut că distrugerile din culpă nu vor fi penalizate. Prin urmare, În Codul Penal Italian nu regăsim componența infracțiunii de distrugere sau deteriorare din imprudență a bunurilor în absența semnelor calificative care să confere pericolozitate socială.

Codul Penal al României [18], alin.(1) art.255 incriminează la varianta-tip a infracțiunii fapta de distrugere, degradare ori aducere în stare de neîntrebuințare, din culpă, a unui bun, chiar dacă acesta aparține făptuitorului, în cazul în care fapta este săvârșită prin incendiere, explozie sau prin orice alt asemenea mijloc și dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. Alin. (2) art. 255 incriminează faptele care au ca urmare un dezastru, pedeapsa fiind de la 5 la 12 ani. Prin urmare, legiuitorul român nu s-a rezumat doar la modalitatea social-periculoasă

incendierea, ci a cuprins și alte modalități periculoase omogene, extinzând sfera acțiunilor infracționale de distrugere sau deteriorare a bunurilor, chiar dacă nu le-a listat exhaustiv, le-a definit în mod generic.

În aceeași ordine de idei, Codul Penal al Federației Ruse [19] consacră la art. 168 – Distrugerea sau deteriorarea proprietății din imprudență. Dispoziția acestei norme stabilește fapta de distrugere sau deteriorare a proprietății străine în proporții mari, dacă a fost săvârșită în urma folosirii imprudente a focului sau a altor surse de pericol sporit. În cazul Federației Ruse, viziunea de politică penală în domeniul numitei infracțiuni a legislatorului său coincide cu cea a legiuitorului român. Federația Rusă de asemenea a dezincriminat în 2003 (Legea Federală din 8 decembrie 2003, nr. 162-F3) infracțiunea de distrugere sau deteriorare din imprudență a proprietății în lipsa modalității social periculoase de realizare a faptei [20].

Modelele de incriminare străine ale infracțiunilor de distrugere sau deteriorare din imprudență a bunurilor, evidențiate *exempli gratia*, constituie și o premisă în vederea creării propriei concepții despre cel mai oportun model de criminalizare, corelaționat sistemului de drept penal național și tradițiilor contemporane de legiferare penală. În același timp, apelând la practica judiciară a Republicii Moldova [21] constatăm că abrogarea art. 198 CP RM, nu a lăsat fără acoperire juridico-penală unele activități prejudiciabile ce tangențiază cu distrugerea sau deteriorarea din imprudență a bunurilor; or, art. 296 CP RM – Încălcarea regulilor de protecție contra incendiilor, este norma care se reține la calificare, context în care se atestă neîndeplinirea dispozițiilor organelor de stat de supraveghere antiincendiară, precum și încălcarea cu rea-voință a regulilor de protecție contra incendiilor, dacă acestea au provocat urmări grave.

Constatările înșiruite contribuie la discernerea argumentele pro sau contra incriminării faptei de distrugere sau deteriorare din imprudență a bunurilor, cât și asupra formei de redactare legislativă a componentei sale de infracțiune, obiectivul cel din urmă nefiind obiectul principal de cercetare pentru prezentul demers critic.

Astfel, considerăm inoportună reîncrimnarea faptei de distrugere sau deteriorare din imprudență a bunurilor în redacția art. 198, existentă în Codul Penal al RM din 18.04.2002 până la abrogare, în lipsa prevederii modalității social periculoase de realizare a laturii obiective, prin incendiere, explozie sau prin orice alt asemenea mijloc de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, într-o eventuală reconceptualizare *de lege ferenda*, deoarece gradul prejudiciabil al faptei (art. 15 CP RM) de distrugere sau deteriorare imprudentă, în lipsa unor semne obligatorii ale laturii obiective, precum metoda de săvârșire a infracțiunii, nu întrunește criteriul de pericolozitate socială și interes social general caracteristic unei infracțiuni.

Referințe bibliografice:

1. Codul penal din 24.03.1961. În: *Veștile*. 1961, nr.010, art.41, abrogat prin Legea nr. 1160 din 21.06.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2002, nr.128.
2. Codul penal al Republicii Moldova: Legea nr. 985 din 18.04.2002. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2002, nr 128-129, art.1012.
3. Legea privind modificarea și completarea unor acte legislative, nr.292 din 21.12.2007. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2008, nr.28-29, art.82.
4. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea sistemului penitenciar și Planului de măsuri pe anii 2004-2020 pentru realizarea Concepției reformării sistemului penitenciar: nr. 1624 din 31.12.2003, abrogată prin Hotărârea de Guvern nr. 1462 din 30.12.2016. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2016, nr. 50-59, art.117.
5. PAONESSA, Caterina. *Gli obblighi della tutela penale. La discrezionalità legislativa nella cornice dei vincoli costituzionali e comunitari*. Firenze: Edizioni ETS, 2009, 346 p. În: <https://discrimen.it/wp-content/uploads/Paonessa-Gli-obblighi-di-tutela-penale-1.pdf> (accesat:05.10.2019)
6. Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 1994, nr.1.
7. Legea cu privire la actele normative, nr. 780 din 22.12.2017. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*. 2018, nr. 7-17, art.34.
8. The principle of subsidiarity and proportionality: Strengthening their role in the policymaking. În: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication-principles-subsidiarity-proportionality-strengthening-role-policymaking_en.pdf (accesat: 05.10.19).
9. TRAPANI, Mario. Creazione giudiziale della norma penale e suo controllo politico. În: <http://www.archiviopenale.it/File/DownloadArticolo?codice=0675dd83-a30b-464f-9b21-9e78483fec3b&idarticolo=15085> (accesat: 05.10.2019)
10. Hotărârea Curții Constituționale privind controlul constituționalității: nr. 584-VII din 10.04.2013. În: http://www.constcourt.md/public/files/file/Documente%20presa/Hotarare_Sesizarea_10a_22_aprilie_2013.pdf (accesat: 04.10.2019).
11. BRÎNZA, Sergiu, ULIANOVSKI, Xenofont, STATI, Vitalie. *Drept penal*. Vol.II. Chișinău: Cartier, 2005. 787p.
12. GÜZMAND'ALBORA, José Luiz. *Elementi di filosofia giuridico-penale*. Trento, 2015. În: <https://iris.unitn.it/retrieve/handle/11572/107013/16576/COLLANA%20QUADERNI%20%20VOLUME%2012%20%20>

GUZMAN%20FORNASARI%20MACILLO%2001.09.2015.pdf
(accesat:01.10.2019).

13. Notă informativă cu privire la situațiile excepționale și incendiile care s-au produs în Republicii Moldova pe parcursul lunilor ianuarie-septembrie 2018. În:http://dse.md/sites/default/files/pdf/3_SE%20septembrie%202018.pdf (accesat:07.10.19)
14. Codul Contravențional al Republicii Moldova: nr.218 din 24.10.2008. În: *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.2009, nr. 3-6. art.15.
15. Decret legislativ: nr.7 din 15.01.2016. În: *Gazzetta Ufficiale*. Serie Generali. 2016, nr.17.
16. Codul Civil al Republicii Italiene.**Regio Decreto: nr.262-XX din 16.03.1942. În: *Gazzetta Ufficiale*. 1942, nr.79** (actualizat august 2019).
17. Legea pentru modificarea legii penale: nr.689 din 24.11.1981. În: *Gazzetta Ufficiale*. 1981, nr.329.Ofi
18. Lege cu privire la Codul penal al României: nr.286 din 2009. În: *Monitorul Oficial al României*. 2009, nr. 510 (actualizat august 2019).
19. Codul Penal al Federației Ruse: nr. 63-F3 din 13.06.1996. В: *Собрание законодательства РФ*. 1996, nr. 25, art. 2954 (actualizat august 2019).
20. АГАЕВ, А.Г., ЗОРИНА, Е.А. Общественная опасность как основание криминализации уничтожения или повреждения чужого имущества по неосторожности. În:<https://cyberleninka.ru/article/v/obschestvennaya-opasnost-kak-osnovanie-kriminalizatsii-unichtozheniya-ili-povrezhdeniya-chuzhogo-imuschestva-po-neostorozhnosti> (accesat: 06.10.2019).
21. Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016. În:https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/10e4259e-c8c1-e611-9a6d-005056a5d154 (accesat: 06.10.2019).